

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش مدرسه علمیه تخصصی الزهرا سلام الله علیها

پایان‌نامه سطح ۳ (رشته تفسیر و علوم قرآنی)

عنوان:

بررسی و نقد زندگی مدرن از منظر

قرآن کریم

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای کاظم معاضدی (زید عزه)

استاد داور:

نکارنده:

معصومه قلی‌زاده

سال تدوین: زمستان ۱۴۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

سپاس خدای مهربان را که به من این امکان را داد تا به این مرحله از علم برسم و از هیچ لطفی دریغ نکرد و مرا در تمام مراحل زندگیم قوت قلب است.

تقدیم به

نخست تقدیم به محضر امام زمانم که از سفره‌ی او اطعام کرده و علم آموختیم و سپس

تقدیم به:

روح مادرم که هر روز با مناجات صبحگاهی‌اش مرا روانه‌ی این مکتب کرد.

پدر عزیزم که با همراهی و همدلی و ایثارش گل محبت را در وجودم شکوفا کرد.

و همسرم به پاس قدردانی از زحمات و همراهی‌اش از قلبی آکنده از عشق و محبتش که محیطی

لبریز از آرامش و آسایش را برایم فراهم آورد.

تقدیر و تشکر

سپاس خدای مهربان را که مرا یاری کرد تا این مقطع تحصیلی را به پایان برسانم و گامی در راستای علم برداشته و به هدفم نزدیک‌تر شوم. از استاد راهنمای بزرگوarm جناب آقای حجت الاسلام و المسلمین دکتر معاضدی و همچنین استاد و دوست عزیزم سرکار خانم نوری که وجودشان همیشه قوتی برای انجام کارهایم بوده تا این پایان‌نامه را به انتها برسانم و بدون شک اتمام این رساله بدون کمک و ارشاد ارزشمند این عزیزان امکان‌پذیر نبود نهایت تشکر را دارد.

۱۳. بیات، عبدالرسول، فرهنگ واژه‌ها، تهران: مؤسسه‌ی اندیشه و فرهنگ دینی، چاپ اول،

۱۳۸۱

۱۴. بیرو، آلن، فرهنگ علوم اجتماعی، ترجمه باقر ساروخانی، تهران: کیهان، ۱۳۷۰

۱۵. پارسا نیا، حمید، حدیث پیمانه، پژوهشی در انقلاب اسلامی، قم: معارف، چاپ چهارم،

۱۳۷۹

۱۶. پاکدامن، محمد حسین، جامعه در قبال خرافات، تهران: مرنديز، ۱۳۸۷

۱۷. خطیبی کوشک، محمد، و دیگران، فرهنگ شیعه، قم: زمزم هدایت، ۱۳۸۶

۱۸. چراغی کوتیانی، اسماعیل، خانواده، اسلام و فمینیسم: تبیین رویکرد اسلام و فمینیسم به

کارکردهای خانواده، قم: مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه‌الله علیه، ۱۳۹۳

۱۹. دهخدا، علی اکبر، لغت‌نامه دهخدا، تهران: مؤسسه‌ی انتشارات و چاپ دانشگاه تهران،

چاپ دوازدهم، ۱۳۷۷

۲۰. دیباجی، احمد، فرهنگ تولید و مصرف در اسلام، قم: نشر اکرام، ۱۳۸۹

۲۱. رزاقی، ابرهیم، الگوی مصرف و تهاجم فرهنگی، تهران: نشر جهانبخش، چاپ اول، ۱۳۷۴

۲۲. رشیدی، بهروز، مقایسه‌ی تاریخ منزلت انسان در قرآن کریم و مکتب اومانیسم، تهران:

گروه علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی، چاپ هفتم، ۱۳۸۸

۲۳. زیبایی نژاد، محمدرضا، درآمدی بر شخصیت زن در اسلام؛ بررسی مقایسه‌ای دیدگاه اسلام

و غرب، قم: نصایح، ۱۳۸۲

۲۴. سگالن، مارتین، جامعه‌شناسی تاریخی خانواده، ترجمه حمید الیاسی، تهران: نشر مرکز،

چاپ اول، ۱۳۷۰

۲۵. شمشیری، بابک، بررسی تحلیل پیامدهای ناشی از گرایش افراطی به آموزش مجازی و

فناوری، تهران: نشریه‌ی آییز، چاپ اول، ۱۳۸۲

۲۶. طباطبایی، سیدمحمدحسین، الامیزان، ترجمه: سید محمد باقر موسوی همدانی، قم:

انتشارات اسلامی، چاپ سیزدهم، ۱۳۸۰

۲۷. فرجاد، محمدحسین، آسیب‌شناسی اجتماعی و طلاق، تهران: انتشارات منصوری، چاپ سوم، ۱۳۸۲
۲۸. کلانتری، علی اکبر، اسلام و الگوی مصرف، قم: نشر دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۸
۲۹. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، جلد اول، ترجمه حمید احمدی جلفایی، قم: انتشارات تهذیب، چاپ چهارم ۱۳۹۳
۳۰. گنون، رنه، سیطره‌ی کمیت و علائم آخرالزمان، بی‌جا،
۳۱. ویلیام گاردنر، جنگ علیه خانواده، ترجمه معصومه محمدی، بی‌جا: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، ۱۳۸۷
۳۲. محمدی ری شهری، محمد، فردگرایی در قرآن و حدیث، ترجمه مهدی مهریزی، جلد اول، قم: دارالحدیث، ۱۳۷۹،
۳۳. مصباح یزدی، محمد تقی، معارف قرآن، قم: مؤسسه‌ی در راه حق، ۱۳۷۳
۳۴. مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام، ۱۳۸۱
۳۵. _____، انسان کامل، مرتضی، تهران: انتشارات صدرا، چاپ دهم، ۱۳۷۳
۳۶. _____، مجموعه آثار، جلد ۱۳، تهران: نشر صدرا، چاپ سیزدهم، ۱۳۷۷
۳۷. _____، مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی، انسان و ایمان، قم: انتشارات صدرا، بی‌تا،
۳۸. مکارم شیرازی، ناصر، و دیگران، تفسیر نمونه، ج ۲۲، قم: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۷
۳۹. مهدوی، محمدصادق، بررسی تطبیقی تغییرات ازدواج، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۰
۴۰. مهدوی، یحیی، شکاکان یونان، تهران: انتشارات خوارزمی، چاپ اول، ۱۳۷۷
۴۱. موفق، علیرضا، اصلاح الگوی مصرف از منظر اخلاقی، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی، چاپ اول، ۱۳۹۲
۴۲. میرشکاری، جواد، فردگرایی [جامعه‌شناسی] هم‌ارزِ ایند یوید رئالیسم، تهران: فرهنگستان زبان و ادب، چاپ دوازدهم، ۲۰۰۸م.

۴۳. نوذری، حسینعلی، مدرنیته و مدرنیسم، تهران: نقش جهان، چاپ اول، ۱۳۷۹
۴۴. نوربخش گلپایگانی، مرتضی، واژگان علوم اجتماعی، تهران: بهینه، چاپ اول، ۱۳۸۰
۴۵. واعظی، حسن، تروریسم، تهران: انتشارات سروش، چاپ اول، ۱۳۷۹
۴۶. هربرت اسپنسر، جامعه سنتی و جامعه مدرن، ترجمه: منصور انصاری، انتشارات نقش، چاپ اول، ۱۳۸۳

کتاب های عربی

۱. اشعری، سعد بن عبدالله، المقالات و الفراق، تصحیح محمدجواد مشکور، جلد اول، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۰
۲. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ترجمه صادق حسن زاده، جلد اول، قم: انتشارات آل علی علیه السلام، چاپ اول، ۱۳۸۲
۳. حرّ عاملی، محمد بن الحسن، وسائل الشیعه، جلد ۱۵، قم: آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۱۴ق.
۴. رازی، ابن عبدالقادر، مختارالصحاح، ج ۵، بیروت: المكتبة العصرية، چاپ اول، ۱۴۲۰ ق
۵. صدر، محمدباقر، اقتصادنا، جلد اول، عراق: دارالتعاون، چاپ سوم، ۱۳۸۳
۶. طباطبایی، محمد حسین، المیزان فی التفسیر قرآن، جلد ۱۵، تهران: دارالکتب الاسلامیه، چاپ اول، ۱۳۷۵
۷. صدوق، محمد بن علی، الامالی، نجف: مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، چاپ اول
۸. فراهیدی، خلیل ابن احمد، العین، جلد ۵، قم: مؤسسه دارالحجره، چاپ دوم، ۱۴۰۹ ق.
۹. محمد بن یعقوب، کلینی، الکافی، جلد ۲، قم: دارالحديث، بی تا
۱۰. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ج ۴، قم: دارالحديث، ۱۳۸۴

مقالات

۱. ارکان، مائده، مهم ترین رویدادهای سیاسی ایران و جهان، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمی، ۱۳۸۶، شماره ۲۲۶
۲. اسد علیزاده، اکبر، مدرنیته مدرنیسم، مجله مبلغان، ۱۳۸۲، شماره ۵۵

۳. ابراهیمی عاملی، عبدالله، انسان در نگاه اسلام و اومانیزم، فصلنامه قبسات، ۱۳۸۶
۴. حسین بستان نجفی، تشیع و تأثیر آن بر خانواده در ایران، فصلنامه شیعه‌شناسی، ۱۳۸۴، شماره ۱۱
۵. جوکار، محبوبه، گذری کوتاه بر تأثیر مدرنیسم بر خانواده با تأکید بر خانواده‌ی ایرانی، نشر عدالت، ۱۳۹۴
۶. رحمت‌آبادی، الهام، آقابخشی، حبیب، سبک زندگی و هویت اجتماعی جوانان، فصلنامه‌ی علمی و پژوهشی رفاه اجتماعی، چاپ پنج، ۱۳۸۵
۷. رحیمی، محمود، قانون‌مندی جامعه و تاریخ، فصلنامه‌ی تاریخ در آینه‌ی پژوهش، ۱۳۸۳، شماره ۳
۸. رضایی، مریم، تأثیر مدرنیسم بر خانواده‌های جامعه‌ی اسلامی، تهران: کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی، روان‌شناسی و علوم اجتماعی، مؤسسه‌ی مدیران ایده‌پرداز ایلیا، ۱۳۹۴
۹. زروانی، مجتبی، معرفت‌شناسی قدیس، نشریه‌ی علمی وزارت علوم، ۱۳۷۹، شماره ۶۸
۱۰. سجادی، سید ابراهیم، هم‌گرایی و فروپاشی نهاد خانواده در نگاه قرآن، فصل‌نامه‌ی پژوهش‌های قرآنی، ۱۳۸۳
۱۱. سرایی، حسن، تداوم و تغییر خانواده در جریان گذار جمعیتی ایران، نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران، ۱۳۸۵، شماره ۲
۱۲. سنایی راد، رسول، مصرف‌زدگی نماد از خود بیگانگی انسانی، فصلنامه‌ی تخصصی اقتصاد اسلامی، ۱۳۸۸، شماره ۱
۱۳. صادقی، رضا، معرفت‌شناسی فلسفی، ماتریالیسم و امکان آگاهی، فصلنامه معرفت فلسفی، شماره ۳، ۱۳۹۳
۱۴. صادقی فسایی، سهیلا، عرفان‌منش، ایمان، تحلیل جامعه‌شناختی تأثیرات مدرن شدن بر خانواده‌ی ایرانی و ضرورت تدوین الگوی ایرانی شدن، نشریه‌ی زن در فرهنگ و هنر، شماره ۱، سال ۱۳۹۲
۱۵. فرهمند، مریم، (فمینیسم و لیزبینیسم)، کتاب زنان، شماره ۲۸، ۱۳۸۴

۱۶. فعالی، محمدتقی، نگاه قرآن به عقلانیت دین، نشریه‌ی صحیفه‌ی مبین، شماره ۶ و ۷
۱۷. قزل‌سغلی، محمدتقی، ویژگی‌های معرفت‌شناختی اندیشه در پشامدرن، مدرن و پسامدرن، پژوهشنامه علوم سیاسی، ۱۳۸۶، شماره ۱
۱۸. محمدی نجات، محمدرضا، نگاهی گذرا به تصویر زن مسلمان در رسانه‌ی غربی، مطالعات راهبردی زنان، ۱۳۷۸، ش ۵
۱۹. موتبیوت، جورج، برگرفته از مقاله‌ی آیا مصرف بیشتر رضایتمندی بیشتری را به ارمغان می‌آورد؟، برگزیده‌ی مقالات نشریه‌ی سیاحت غرب با موضوع مصرف، ۱۳۹۱، ص ۱۴۱
۲۰. نبویان، سید محمود، خدامحوری یا اومانیسیم، فصلنامه رواق اندیشه، شماره ۱۳، ۱۳۸۱
۲۱. _____، اسلام و اومانیسیم، فصل‌نامه رواق اندیشه، ۱۳۸۸، شماره ۱۵

سایت‌ها

۱. احسانی، بنیامین، مهدوی، اسرافیل، غرب‌شناسی یا انسان محوری، وبلاگ سرباز عقل
۲. حسینی، مریم السادات، مصرف‌گرایی بیماری فرهنگی دنیای مدرن، خبرگزاری موج، ۲۵/۵/۱۳۸۷
۳. مصرف‌گرایی، سد راه توسعه، برگرفته از سخنرانی رهبر معظم انقلاب در حرم رضوی، ۱۳۹۷/۰۱/۱۵ irna-ir.cdn.ampproject
۴. علیخانی، باقر، دیدگاه قرآن درباره‌ی صرفه‌جویی و مصرف، <https://zinabkobra.kowsarblog.ir>
۵. قهوه‌چیان، میثم، تبعاعت «اصالت ماده از منظر قرآن»، خبرگزاری بین‌المللی قرآن، ۱۳۹۴/۵/۲۵، کد خبر ۳۳۴۴۹۲۶
۶. میرشکاری، جواد، فردگرایی [جامعه‌شناسی] هم‌ارزِ ایندیویدوئالیسم، Wikipedia.org

نشریه

۱. فرحناز ورکیانی، نشریه‌ی خانواده‌ی ایرانی، امروز دیروز فردا، گفت و گو با دکتر ساروخانی، نشریه‌ی آموزش و علوم اجتماعی، شماره ۳، ۱۳۹۰